

24.1.2022

Click or tap here
to enter text.
**IHMISKAUPAN UHRIEN AUTTAMISTA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMISTA VALMISTELEVA
TYÖRYHMÄ**

Aika Torstai 24.1.2022 klo 11.30-12.50

Paikka Teams

Läsnä:

Jari Keinänen (pj.)/STM
Minna Viuhko (siht.)/STM
Laura Terho (siht.)/STM

Anna Bruun/TEM
Måns Enqvist/POHA
Helena Ewalds/THL
Kimmo Halme/SM
Roope Jokinen/SM
Sari Karisto/Helsingin kaupunki
Mira Karppanen/TEM
Berit Kiuru/SM
Annika Korpela/Kuntaliitto
Sari Lampela/THL
Katri Lyijynen/Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä
Pia Marttila/Rikosuhripäivystys
Mikko Sipilä/ Syyttäjälaitos
Alexandra Stranden/UM
Fanny Söderman/Migri
Jaana Vuorio/Migri

Pysyvät asiantuntijat:

Anniina Jokinen
Henna Leppämäki
Venla Roth
Anni Valovirta

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11.32.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

2 Asialistan hyväksyminen

Asialista oli lähetetty työryhmälle perjantaina 14.1.2022. Ennen asiakohtaa 4 (Hallituksen esityksen valmistelu) kokoukseen tulee aivan uutena asiana viime päivien aikana tapahtuneet muutokset ik-uhrien auttamista koskevan lainsäädännön valmistelussa. Valmistelun haasteet ovat nousseet esiin keskeisten ministeriöiden välillä ja viime viikon lopulla kansliapäälliköt (SM, OM, STM) ovat keskustelleet siitä, voidaanko valmistelua jatkaa kuten tähän asti. OM:n johdolla on haettu kompromissia, miten asiaa viedään eteenpäin. Kansliapäälliköt ovat kuitenkin kompromissiehdotuksen ja tämä tarkoittaa melko radikaaliakin muutosta valmisteluun. Viimeiset kuittaukset asiaan tulivat myöhään perjantai-iltapäivänä, siksi asiasta ei ole voitu informoida työryhmääkään etukäteen.

Ennen kokousta on sovittu, että Venla Roth OM:stä kertoo kompromissiehdotuksesta ja sen taustoista, koska kyse on OM:n kansliapäällikön kompromissiesityksestä.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Joulukuun kokouksen pöytäkirja oli lähetetty työryhmälle 14.1.2022. Valovirta ehdotti pöytäkirjaan yhden sanan muutosta, laittaa asiasta s-postia Viuhkolle. Muutoin pöytäkirja voidaan hyväksyä. [Valovirta totesi kuitenkin jälkikäteen, ettei muutokselle olekaan tarvetta.]

4a Oikeusministeriön kompromissiehdotus (uusi asiakohta)

Venla Roth esitteli OM:n kompromissiehdotuksen (ks. liitteenä olevat diat). Roth kertoi, että kansliapäälliköt kokoontuivat ilman asioita valmistelevia virkehenkilöitä viime viikolla. OM:n kansliapäällikkö esitti kokouksen pohjalta suuntaviivat lainvalmistelun etenemiselle. OM:n ehdotuksen keskeiset suuntaviivat ovat se, että 1) uudistuksessa erotetaan toisistaan ihmiskaupan uhrien auttaminen Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmässä ja sote-palvelujärjestelmä; 2) hallitusohjelman kirjauksia toteutetaan kehittämällä SM:n vastuulla olevaa AJ:tä ja vastaanottolakia (SM vastaa tämän valmistelusta ja rahoituksen järjestämisestä) sekä 3) STM:n hallinnonalalla sen mukaisesti, miten STM ohjaa sote-palveluiden siirtymistä kunnilta hv-alueille muutenkin ja lisäksi THL tukee hv-alueita ik-uhrien auttamistyössä; 4) järjestelyn toimivuutta ja hallinnonalojen työn / vastuun jakautumista tarkastellaan neljän vuoden kuluttua hyvinvointialueiden käynnistymisestä. Tavoitteena on toimiva ja yhdenmukainen kokonaisuus, joka mahdollisuuksien mukaan kattaisi sekä sote-palvelujärjestelmän että ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän toiminnan. Enää ei siis pyrittäisi yhteiseen erillislakiin, vaan uudistetaan vastaanottolakia ja säilytetään AJ vastaanottolaisissa sekä kehitetään ik-uhrien auttamista sotessa. Roth kertasi hallitusohjelman kirjauksia sekä työryhmän asettamispäätöksen mukaisia tehtäviä ja kävi läpi OM:n ehdotukset sekä STM:n että SM:n vastuiksi ja tehtäviksi (ks. tarkemmin liitteenä olevat diat). Lopuksi Roth totesi, että vaikka erillislakia ei tulisi, voidaan kuitenkin sitä lukuunottamatta toteuttaa hallitusohjelmaa, jos kaikki ministeriöt huolehtivat asiasta omassa lainsäädännössään.

SM:n Kimmo Halme kertoi Rothin alustuksen jälkeen, että SM:ssä on käyty keskustelua viime viikon lopulla. SM:ssä on sitouduttu siihen, että työ jatkuu. SM kannattaa OM:n ehdotusta. Myös pj totesi, että kannatus asialle on annettu kansliapäälliköiden taholta. On valitettavaa, että työryhmän rooli valmistelussa muuttuu, mutta toive kuitenkin on, että työryhmä jatkaa ja tukee valmistelua, jota tehdään erityisesti SM:ssä, mutta myös STM:ssä ja TEMissä.

Hallitusohjelman mukaiset kirjaukset ovat joiltain osin haasteellisia, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osalta kyse on isoista kokonaisuuksista. Tahtotila on, että asiat kuitenkin saataisiin hallitusohjelman mukaisesti kirjattua sos. ja terv.huoltoon koskevaan lainsäädäntöön. STM:n kansliapäällikkö on todennut, että edellyttää vielä sisäistä keskustelua. Turvallinen ja tuettu asuminen on selkeästi sanottu hallitusohjelmassa ja pitää olla vahvat perusteet, jos tätä ei toteuteta. Asiasta pitää jatkaa keskustelua, pj:n mielestä pitäisi pyrkiä saamaan vietyä eteenpäin, koska kentältä tulee viestiä siitä, ettei kaikki ole asumispalveluiden osalta kunnossa. Edellyttää kuitenkin isoa sisäistä keskustelua. Lisäksi STM:n tehtävänä on viestin vieminen hyvinvointialueille. Tahtotila on vahva, että näitä asioita viedään eteenpäin.

Valmistelu joka tapauksessa muuttuu nyt aika merkittävästi ja samalla myös työryhmän rooli. Pj tiedusteli työryhmän näkemyksiä, onko tahtotila, että työryhmä jatkaa? Pj:n mielestä olisi tärkeää, että työryhmä jatkaisi valmistelun tukena.

Ehdotettu kompromissi sai kannatusta työryhmässä. Keskustelussa heräsi kysymyksiä siitä, mitä OM:n ehdotuksessa tarkoitetaan THL:n osaamiskeskuksella/-keskittymällä, mikä tulisi jatkossa olemaan AJ:n rooli (nykyisenlainen vai enemmän osaamiskeskittymä-tyyppinen?), olisiko paperittomien ik-uhrien auttamisen osalta järjestämisvastuu jatkossakin AJ:llä (toisin kuin marraskuussa hyväksytyssä mallissa), mihin lakiin korvauksia koskeva pykälä sijoittuisi, jos ei tule erillislakia (kotolaissa, vastaanottolaissa, jossain muualla?), mikä työryhmän tehtävä tästä eteenpäin on ja mihin voi toimittaa materiaalin, jonka oli tälle päivälle valmistellut, tuleeko kokonaisuudesta nyt kaksi tai kolme erillistä HE:tä ja miten jo tehtyä työtä voitaisiin hyödyntää.

Työryhmän jäsenillä oli halua jatkaa työryhmän työskentelyä edelleen. Pj totesi oman toiveensa olevan, että työryhmään tuodaan esityksiä arvioitavaksi myös jatkossa ja pahoitteli sitä, ettei työryhmää ehditty informoimaan etukäteen. Tehdyille työlle ja esitetuille näkemyksille on kuitenkin varmasti käyttöä jatkossakin. SM:n tulisi nyt miettiä aikataulua ja mm. sitä, onko kyseessä budjettilaki. Halme/SM totesi, ettei kaikkia asioita ja työskentelyn jatkoaikataulua ole SM:n päässä vielä ehditty ratkaisemaan. Hallitusohjelman mukaisesti jatketaan ja SM/Maahanmuutto-osasto jatkaa lainsäädäntötyön valmistelua. SM:n alustava ajatus on, ettei olisi budjettilaki. Halme toivoo, että kaikki pystyisivät jatkamaan työryhmässä. Olisi hyvä foorumi keskustelulle. Mallin osalta ainoa muutos on se, että paperittomien ik-uhrien auttamista ei siirretäkään SM:n hallinnonalalta STM:n hallinnonalalle. Roope Jokinen/SM täydensi, että vastaanottolain valmistelussa lähtökohtana on hallitusohjelmakirjauksen toteuttaminen. Ajatus on, että AJ:n asiakkuus ja 4-luvun pykälät säilyvät. Valmistelun edetessä tarkentuu, mitä kaikkia pykälämuutoksia tehdään.

Lopuksi pj totesi, että työryhmällä näyttää olevan halu jatkaa edelleen. Sovittiin, että Laura Terho peruu jo sovitut juristitiimin kokoukset ja Roope Jokinen/SM kutsuu jatkossa valmistelijat koolle.

4 b Hallituksen esityksen valmistelu

Tilanteen muututtua tätä asiakohtaa koskevaa valmistelua ei käyty läpi, koska se koski erillislain pykäläehdotuksia. Pj totesi, että on tärkeää, että tehty työ (tätä kokousta varten valmistellut huomiot pykäläluonnoksiin) toimitetaan sekä STM:n että SM:n valmistelijoille, ehkä myös TEMiin.

5 Jatkotoimenpiteet

STM:ssä valmistellaan esityslistat kokouksiin. Jos SM haluaa jotakin asialistalle, he ottavat yhteyttä STM:ään hyvissä ajoin niin, että STM:llä on riittävästi aikaa valmistella kokousasiat ja lähettää työryhmälle kokousmateriaalit noin viikkoa ennen kokousta. Pöytäkirjat laaditaan STM:ssä. Työryhmän työ jatkuu ja valmistelua tehdään nyt isommalla joukolla.

6 Muut asiat

Kokouksessa ei ollut muita asioita.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.50.

Liitteet   1) Asialista
                      2) Oikeusministeriön kompromissiehdotus –diat (Venla Roth)

Jakelu   Työryhmän jäsenet ja varajäsenet